

УДК 629

МОДЕЛЮВАННЯ СТРУКТУРИ МОБІЛЬНИХ КОМПЛЕКТІВ МАШИН ДЛЯ ОРГАНІЗАЦІЇ ТЕХНОЛОГІЇ ПРОЦЕСІВ ЗВЕДЕННЯ ЕНЕРГОЕФЕКТИВНИХ БУДИНКІВ НОВОГО ПОКОЛІННЯ

НАЗАРЕНКО М.І.¹, *к.т.н., докторант*
ПЕРЕГІНЕЦЬ І.І., *к.т.н., директор НТЦ*
БРИНЗИН Є.В.^{3*}, *к.т.н.*

¹ Київський національний університет будівництва та архітектури

^{2*} Академія будівництва України, Київ, 02002, вул. Євгена Сверстюка, 23, тел.+38 (067) 632-35-51

^{3*}ТОВ ЮДК, Україна, 49051 м. Дніпропетровськ, вул. Комисара Крилова, 7Д, www.udkgazbeton.com, [@udkgazbeton.com](mailto:Yevgen.Brynzin)

Анотація. *Визначені критерії створення високоефективних мобільних будівельно-монтажних комплексів для організації технології процесів зведення енергоефективних будинків нового покоління. Запропоновано алгоритм вибору раціональних конструктивно-компоновочних рішень комплексу будівельних машин*

Ключові слова: *моделювання, критерії, алгоритм, мобільні будівельно-монтажні комплекси*

МОДЕЛИРОВАНИЕ СТРУКТУРЫ МОБИЛЬНЫХ КОМПЛЕКТОВ МАШИН ДЛЯ ОРГАНИЗАЦИИ ТЕХНОЛОГИИ ПРОЦЕССОВ ВОЗВЕДЕНИЯ ЭНЕРГОЭФФЕКТИВНЫХ ДОМОВ НОВОГО ПОКОЛЕНИЯ

НАЗАРЕНКО Н.И.¹, *к.т.н., докторант*
ПЕРЕГІНЕЦЬ І.І., *к.т.н., директор НТЦ*
БРИНЗИН Е.В.^{3*}, *к.т.н.*

¹ Киевский национальный университет строительства и архитектуры

^{2*} Академия строительства Украины, Киев, 02002, вул. Євгена Сверстюка, 23, тел.+38 (067) 632-35-51

^{3*}ООО ЮДК, Украина, 49051 м. Днипро, ул. Комисара Крилова, 7Д, www.udkgazbeton.com, [@udkgazbeton.com](mailto:Yevgen.Brynzin)

Аннотация. *Определены критерии создания высокоэффективных мобильных строительно-монтажных комплексов для организации технологии процессов возведения энергоэффективных домов нового поколения. Предложен алгоритм выбора рациональных конструктивно-компоновочных решений комплекта строительных машин*

Ключевые слова: *моделирование, критерии, алгоритм, мобильные строительно-монтажные комплексы*

SIMULATION OF THE STRUCTURE OF MOBILE SETS OF MACHINES FOR THE ORGANIZATION OF TECHNOLOGY OF THE PROCESSES OF BUILDING ENERGY EFFICIENT HOUSES OF THE NEW GENERATION

NAZARENKO M.I.¹, *Cand. Sc. (Tech.)*
PEREGINETS I.I.^{2*}, *Cand. Sc. (Tech.)*
BRYNZIN I.V., *PhD*^{3*}

¹ Kiev National University of Construction and Architecture

² Academy of Building of Ukraine, Kyiv, 02002, st. Yevhen Sverstiuk, 23

³ LTD UDK, Ukraine, 49051 Dnepropetrovsk, st. Commissioner Krylov, 7D, www.udkgazbeton.com, [@udkgazbeton.com](mailto:Yevgen.Brynzin)

Abstract. *The criteria for the creation of high-performance mobile building and assembly complexes for the organization of the technology of the processes of building energy-efficient houses of the new generation are determined. The algorithm of choice of rational constructive-layout decisions of a set of building machines is offered*

Keywords: *modeling, criteria, algorithm, mobile construction and assembly complexes*

Постановка проблеми. Виробництво будівель в теперішній час здійснюється за двома основними технологіями: каркасно-монолітною та комплексною, що враховує і заводську технологію виготовлення виробів. Широкий розвиток малоповерхового будівництва [1] та підвищені вимоги до якості і продуктивності потребують створення високоефективних мобільних будівельно-монтажних комплексів (МБМК), що і є предметом даних досліджень.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Виконані раніше дослідження [2,3] засвідчують, що наявність на ринку України значної кількості закордонних засобів механізації, розвиток каркасно-монолітного будівництва, поширення девелоперського управління [4], потребують обґрунтування раціонального вибору нової техніки. Проблема вибору комплектів будівельної техніки полягає в тому, що існуючі машини мають підвищений ступінь фізичного зносу, а низька технологічна продуктивність спонукає до застосування великої кількості техніки [5,6]. Отже, невідповідність якісного і кількісного складу комплекту машин до сучасної програми робіт знижує ефективність комплекту засобів механізації, збільшує частку витрат на утримання і експлуатацію техніки. Рішення проблеми криється в пошуку нових організаційно-технологічних моделей формування комплектів машин у відповідності до програми виконання будівельного проекту, сучасних вимог і потреб організації технології процесів зведення енергоефективних будинків нового покоління.

Мета досліджень. Розробка моделей формування мобільних комплектів машин для організації технології процесів зведення енергоефективних будинків нового покоління.

Викладення основного матеріалу. Як відомо [3], у складі МБМК має бути велика кількість елементів інфраструктури (обладнання прийому компонентів бетонної суміші, складів, дозаторів, змішувачів, систем контролю, управління і автоматики), що потребує конструктивно - компоновальних рішень кожного елемента таких елементів. При цьому кожній новій функції будівельного об'єкта, якою б малою вона не була, необхідна адаптація конструктивного елемента комплекту у відповідності до технології, що є матеріальним носієм цієї функції. На ефективність функціонування системи впливають велика кількість факторів, що визначають технологічні, кліматичні і режимні умови експлуатації МБМК, а також фізико-механічні властивості будівельних матеріалів і готових сумішей. На базі сформульованих критеріїв [3] розроблена структурна схема комплекту машин. Для побудови структурної схеми комплектів застосовується системний підхід з функціональними блоками: входом, процесом і виходом. Входом позначена вихідна інформація, яка включає задані фізико-механічні властивості складових бетонних

сумішей, терміни будівництва, погодно-кліматичні умови функціонування комплекту та інші характеристики. Процесом визначено розрахунки технологічної схеми підготовки будівельного майданчика, доставки компонентів бетонної суміші, її приготування і укладання при улаштуванні фундаменту, зведення стін і т.д. Виходом системи є оцінка результатів рішення щодо вибору найкращого варіанту формування структури МБМК і параметрів, що забезпечують в його складі раціональні параметри. Можливі і інші варіанти формування комплекту в залежності від прийнятої технологічної схеми. Загальний підхід є в тому, що схема розрахунку представлена у вигляді системи рівнянь критеріїв K_i , які виражені через параметри МБМК: продуктивність Q , матеріаломісткість M , габарити X, Y, Z , енергоємність N і приведені витрати E . Цей блок формує функцію мети, математичний вираз зазначених критеріїв та інші вихідні показники системи розрахунків та вибору у складі МБМК. Визначення раціональних параметрів МБМК здійснюється методами математичного програмування. Для опису предметної області передбачено прийняття відповідних вимог до формування комплекту, тобто виникає задача вибору раціональних параметрів і технічних рішень вибору комплекту машин і обладнання. Такими вимогами в загальному вигляді можуть бути критерії [2]: мобільність, продуктивність, конструктивна компоновка, технологічна надійність, автономність, автоматизація технологічного процесу, якість продукції і ефективність. Більшість критеріїв можна виразити через параметри комплекту: габарити, його вага, розміри головних машин, розміри транспортуючих і дозуючих пристроїв та ін. У загальному вигляді критерії вибору комплекту складають систему рівнянь:

$$K_M = f(T_T, T_{M-d}, m_{min}, X, Y, Z); \quad (1)$$

$$K_{PP} = f(Q, G, t_3, t_{\Pi}, t_B, t_{gmin}, t_{Tmin});$$

$$K_e = f(E_{max}, E_M, E_T, E_e, E_{доп}),$$

де K_M, K_{PP}, K_e – критерії мобільності, продуктивності, ефективності;

T_T – мінімальні витрати часу перебазування транспортування;

T_{M-d} – мінімальні затрати часу на перебазування монтажу/демонтажу; m_{min} – мінімальна маса; K_{PP} – критерій продуктивності; K_e – ефективність; Q – розрахункова потреба в бетонній суміші; G – ємності барабанів; t_3 – час завантаження; t_{Π} – час перемішування; t_B – час вивантаження; t_{gmin} – мінімальна тривалість дозування; t_{Tmin} – мінімальна тривалість транспортування компонентів суміші в бетонозмішувачі; E_{max} – максимальний ефект; E_M – ефект за рахунок скорочення монтажу-демонтажу; E_T – ефект за рахунок скорочення транспортування блоків; E_e – ефект за рахунок скорочення дострокового вводу в експлуатацію. Вибір

конструктивних параметрів мобільних комплексів здійснюється при виконанні умов оптимізації критеріїв:

$$\begin{cases} K_{PM} \Rightarrow \max \\ K_{PE} \Rightarrow \min \\ K_E \Rightarrow \max \end{cases} \quad (2)$$

Рішення багатокритеріальної задачі оптимізації, що заключається у виборі раціональних параметрів комплексу із системи рівнянь (1) при умові (2) здійснюється за критерієм K_M , який головним чином визначає специфічне призначення комплексу машин. Тоді розробка комплексу дозволяє вибрати із сукупності варіантів кращий. Виходячи із положень аналізу [3] у якості основного параметру вибрана продуктивність, а точніше межі її зміни. За таким підходом процедура поетапного формування і вибору раціонального варіанту комплексу машин з розрахунком його параметрів можна представити у вигляді відповідного алгоритму (рис.1).

Висновки.

1. Встановлено, що створення мобільних комплексів машин для організації технології процесів зведення енергоефективних будинків нового покоління потребує застосування нових організаційно-технологічних рішень на основі системного підходу з визначеними критеріями мобільності, продуктивності та ефективності.

2. Визначена система рівнянь багатокритеріальної задачі оптимізації параметрів для створення мобільних комплексів машин.

3. Запропоновано алгоритм вибору раціональних конструктивно-компоновочних рішень комплексу будівельних машин.

Рис. 1. Алгоритм вибору раціональних конструктивно-компоновочних рішень комплексу будівельних машин